

Minister
Spraw Wewnętrznych
i Administracji

KANCELARIA SENATU
Biuro Prac Senackich

Wpłynęło 18.04.2017r. *[Signature]*
Nr ds. 2238

BMP-0724-1-4/2017/PS

Warszawa, dnia 13 kwietnia 2017 roku

Pan

Stanisław Karczewski

Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie Senatora RP Pana Waldemara Sługockiego, złożone podczas 35. posiedzenia Senatu RP w dniu 24 lutego 2017 roku, w sprawie *środków z budżetu państwa przeznaczonych na rzecz ochotniczych straży pożarnych*, przekazane przy piśmie Marszałka Senatu RP z dnia 3 marca 2017 roku (sygn. BPS/043-35-845/17) uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Na wstępie należy wskazać, że ochotnicze straże pożarne (OSP) zgodnie z art. 15 pkt 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. *o ochronie przeciwpożarowej* (t.j.: Dz. U. z 2016 r., poz. 191 z późn. zm.) są jednostkami ochrony przeciwpożarowej. Ponadto trzeba dodać, że OSP funkcjonują na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. *Prawa o stowarzyszeniach* (t.j.: Dz. U. z 2017 r., poz. 210). Jednostki OSP włączone do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (KSRG) stanowią drugi, po Państwowej Straży Pożarnej (PSP), podstawowy filar systemu ratowniczego, a ich potencjał umożliwia w wielu przypadkach realizację samodzielnych działań ratowniczych.

Rola OSP włączonych do KSRG, jak i OSP spoza systemu, jest bardzo znacząca w funkcjonowaniu ochrony przeciwpożarowej. Dlatego też, PSP dostrzegając potencjał tych jednostek dąży do takiego stanu, w którym zostaną one w sposób optymalny wyszkolone oraz wyposażone - zgodnie z opracowanymi w tym zakresie standardami.

Odnosząc się bezpośrednio do zagadnień podniesionych przez Pana Senatora należy wskazać, że procedowany projekt *ustawy o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej* zakłada zmianę w zakresie dotyczącym rozdziału środków finansowych uzyskanych z tytułu ubezpieczenia od ognia i przekazywanych przez zakłady ubezpieczeń (zmiana art. 38 i art. 39 ustawy *o ochronie przeciwpożarowej*) oraz ma na celu uporządkowanie kwestii finansowania jednostek ochrony przeciwpożarowej niewłączonych do KSRG.

Mając na uwadze zakres przedmiotowy proponowanej regulacji, nie można zgodzić się ze stwierdzeniem Pana Senatora, że zostały „podjęte działania zmierzające do odebrania ochotniczym

strażom pożarnym środków przekazywanych przez zakłady ubezpieczeń na podstawie przepisów art. 38 ustawy o ochronie przeciwpożarowej”. Na podstawie ww. projektu zmieni się tylko podmiot przekazujący środki finansowe uzyskane od zakładów ubezpieczeń z tytułu ubezpieczenia od ognia. Wskazany projekt przewiduje bowiem, że zakłady ubezpieczeń prześlą należne środki finansowe jednemu podmiotowi, tj. Komendantowi Głównemu Państwowej Straży Pożarnej, który na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (t.j.: Dz. U. z 2016 r., poz. 603 z późn. zm.) jest centralnym organem administracji rządowej w sprawach ochrony przeciwpożarowej, a nie jak funkcjonuje to dotychczas Komendantowi Głównemu Państwowej Straży Pożarnej oraz stowarzyszeniu, którym jest Związek Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej. Obowiązujące obecnie rozwiązanie, polegające na wskazaniu w akcie prawnym rangi ustawowej konkretnego stowarzyszenia, któremu przekazywane są środki finansowe odbiega od przyjętych, co do zasady, uregulowań prawnych w tym zakresie.

Zgodnie z omawianym projektem, Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej 50% otrzymanej kwoty będzie dysponował na ochotnicze straże pożarne, a 50% na jednostki ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1–5 i 8 ustawy o ochronie przeciwpożarowej. Podsumowując powyższe warto podkreślić, że projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej uwzględnia jednostki OSP jako beneficjentów 50% kwoty środków uzyskanych z tytułu ubezpieczenia od ognia i przekazywanych przez zakłady ubezpieczeń.

Ponadto należy wskazać, że omawiana regulacja pozwoli również na równomierne wsparcie wszystkich jednostek ochrony przeciwpożarowej. Planuje się, że skutkiem proponowanej zmiany będzie skuteczniejsza kontrola nad rzeczowym wykorzystaniem środków, a także korzystanie z nich w sposób optymalny, przy równomiernym wsparciu OSP, na zakup sprzętu i wyposażenia na terenie całego kraju. Podział środków będzie dokonywany adekwatnie do potrzeb, z uwzględnieniem innych źródeł finansowania OSP, tj. dotacji celowych z budżetu państwa udzielanych przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej (na podstawie wydawanego co roku przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych rozporządzenia w sprawie wysokości środków finansowych w danym roku i ich podziału między jednostki ochrony przeciwpożarowej działające w ramach krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego), co przyczyni się do bardziej racjonalnego i efektywnego wydatkowania środków finansowych na cele ochrony przeciwpożarowej, z uwzględnieniem potrzeb KSRG.

W świetle omawianego zagadnienia dotyczącego finansowania jednostek OSP trzeba nadmienić, że zgodnie z art. 29 ustawy o ochronie przeciwpożarowej koszty funkcjonowania jednostek ochrony przeciwpożarowej, którymi są ochotnicze straże pożarne, pokrywane są z: 1) budżetu państwa, 2) budżetów jednostek samorządu terytorialnego, 3) dochodów instytucji ubezpieczeniowych, ubezpieczających osoby prawne i fizyczne, 4) środków własnych podmiotów, o których mowa w art. 17

ww. ustawy, które uzyskały zgodę ministra właściwego do spraw wewnętrznych na utworzenie jednostki ochrony przeciwpożarowej.

Ponadto, OSP mogą ubiegać się o dofinansowanie ze środków pochodzących z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przeznaczonych np. na zakup i karosację samochodów pożarniczych. Wysokość środków określana jest w formie aneksu do porozumienia właściwych ministrów: do spraw środowiska oraz do spraw wewnętrznych.

W kontekście kwestii dotyczącej finansowania umundurowania dla jednostek OSP z budżetu państwa trzeba podkreślić, że zgodnie z art. 32 ust. 3 ustawy *o ochronie przeciwpożarowej* obowiązek zapewnienia bezpłatnego umundurowania członków OSP należy do gminy. Jednocześnie jednostki samorządu terytorialnego mogą przekazywać ochotniczym strażom pożarnym środki pieniężne w formie dotacji (art. 32 ust. 3b ww. ustawy).

Podsumowując należy wskazać, że z roku na rok jednostki OSP otrzymują coraz więcej pieniędzy z budżetu państwa. Dla porównania: dotacja w 2015 roku dla jednostek OSP niewłączonych do KSRG wynosiła 32,5 mln złotych. W 2016 roku było to już 36 mln zł, co daje wzrost o 3,5 mln. Z kolei kwota dotacji przeznaczona dla OSP na 2017 rok to 43 mln zł, tj. aż o 7 mln więcej niż w roku poprzednim.

Znaczne środki finansowe otrzymały również te jednostki OSP, które są elementem KSRG. Na podstawie art. 33 ustawy *o ochronie przeciwpożarowej* Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej dokonuje rozdziału ww. środków pomiędzy jednostki OSP działające w ramach KSRG, z zastrzeżeniem ich wykorzystania wyłącznie dla zapewnienia gotowości bojowej. Wysokość tych środków określana jest corocznie przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w drodze przywołanego powyżej rozporządzenia w sprawie wysokości środków finansowych i ich podziału między jednostki ochrony przeciwpożarowej działające w ramach krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. Na tej podstawie w 2015 roku i 2016 roku Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji przekazało na potrzeby jednostek OSP włączonych do KSRG po 73 mln zł dotacji. Natomiast w 2017 roku kwota ta wzrosła o ponad 8 mln zł do poziomu 81.110.000 zł. Przekazane OSP pieniądze są przeznaczane na zakup samochodów, sprzętu, umundurowania bojowego, a także na niezbędne inwestycje.

Ponadto uprzejmie informuję, że stosownie do art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. *o ustanowieniu "Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2017-2020"* (Dz. U. poz. 2140) jednostki ochrony przeciwpożarowej włączone do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego i jednostki ochotniczych straży pożarnych - realizujące zadania zleczone z zakresu ochrony przeciwpożarowej zostały objęte "*Programem modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2017-2020*". Na podstawie ww. ustawy dla jednostek ochotniczych straży pożarnych w ciągu 4 lat przewidziano dofinansowanie w łącznej kwocie 501 mln 400 tys. zł, w tym 335 mln 800 tys. zł dla jednostek włączonych do KSRG oraz 165 mln 600 tys. zł. dla pozostałych jednostek OSP. Jednocześnie zgodnie z ww. ustawą, w ustawie

budżetowej na 2017 rok zaplanowano wydatki na doposażenie jednostek w wysokości 121.110.000 zł dla jednostek KSRG i OSP, z czego 109.000.000 zł w budżecie MSWiA oraz 12.110.000 zł w rezerwie celowej (poz. 69) budżetu państwa, w tym:

- kwota 81.110.000 zł, z tego 28.875.000 zł na dotacje oraz 52.235.000 zł na wydatki majątkowe dla jednostek OSP włączonych do KSRG;
- kwota 40.000.000 zł, z tego 17.364.000 zł na dotacje i 22.636.000 zł na wydatki majątkowe dla jednostek OSP niewłączonych do KSRG.

Należy przy tym nadmienić, że w ustawie budżetowej na 2017 rok dla jednostek OSP niewłączonych do KSRG w rozdz. 75412 zaplanowano również 3.000.000 zł na pozostałe wydatki niezwiązane z doposażeniem jednostek. Zatem łączna kwota ww. dotacji wynosi 43.000.000 zł. W związku z powyższym łączny plan wydatków dla jednostek KSRG i OSP w 2017 roku obejmuje kwotę 124.110 tys. zł.

Z wyrazami szacunku

MINISTER SIŁY WNETRZNYCH
I ADMINISTRACJI
z ap. Jarosław Kaczyński
Szef Kuchni

Otrzymuje:

Sekretariat Prezesa Rady Ministrów w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.